

SNEŽNIK

INFORMATIVNO PROPAGANDNI ČASOPIS

JULIJ 1992, ŠT. 3

SPOROČILO BRALCEM

Uredništvo je na junjski seji obravnavalo dve pomembni zadevi, povezani z nadaljnjo usodo našega časnika. Prva je organizacijske narave, druga se nanaša na že najavljeno prodajno ceno doslej brezplačnega lista.

Snežnik je začel izhajati kot informativno propagandni časopis in je bil zatorej sestavljen iz poročevalskega dela in oglasnega dela. Oglasni del se je finančno v celoti pokrival z objavljenimi oglasi, poročevalski del pa naj bi pokrivali sponzorji. Žal so stroški znatno višji kot dosedanjí prispevki sponzorjev. Tako so sponzorji za poročevalski del dveh dosedanjih števil prispevali skupaj 64 000 SIT, skupni stroški pa znašajo 280 000 SIT. Iz navedenih razlogov je uredništvo soglašalo z obema izdajateljema Snežnika (Grafični atelje za poročevalski del in obrtnik Adam Šisernik - RAST za oglasni del), da se časopis loči na Snežnik in oglasnik, ki bo dobil ustrezno ime in bo izhajal brezplačno. S tem bo Snežniku omogočeno SAMOSTOJNO ISKANJE OGLASOV, s katerim bo skušal kriti del stroškov. Druga zadeva, ki jo je uredniški odbor obravnaval in sprejel, je cena časopisa. Tudi z njo bo možno kriti del stroškov. Odločil se je za ceno 50 SIT, ki je sorazmerno visoka, vendar kljub temu sprejemljiva, ker bo za časopis, ki je mesečnik, odšteta samo enkrat v mesecu. Odziv bralcev in vseh, ki v časopisu vidijo nekaj svojega, na obe novosti bo bistveno vplival na nadaljnje izhajanje Snežnika.

Za uredništvo
Ivko Spetič

SPUST PO REKI

Že četrtrič zapored je rafting klub "Mrzla uoda" v okviru jamarskega društva "Netopir" organiziral spust po "Vilki uodi", ki naj bi opozarjal na njeno onesnaženost. Udeležile so se ga ekipe iz Ilirske Bistrice (6), Radovljice, Žužemberka in Postojne. Sodelovalo je še 8 posameznikov. Cilj spusta je bila domačija Jakš pri Ribnici. Več o spustu na naslednjih straneh.

TOKLS

Konec šolskega leta

Zadnji dan pouka so Ilirsko Bistrico preplavili učenci in njihovi učitelji, ki so (končno!) dočakali konec tudi tega šolskega leta. Na vseh šestih bistriških šolah je zaključilo 8. razred deset oddelkov, prav toliko pa jih bo vstopilo v prvi razred novega šolskega leta. Vsem želimo dolge in prijetne počitnice.

Pozirali so nam učenci 1. e razreda in njihova tovarišica Damjana z bistriške šole.

PRAZNIK ZA OTROKE

Po nekaterih ocenah se je prireditve v parku Nade Žagar 28. junija udeležilo 4000 ljudi. Tisoč gor ali dol, važno je, da se je na Živ žavu marsikaj dogajalo in da so na svoj račun prišli predvsem otroci.

Zatopljeni v dogajanje na lutkovnem odru

NOVO NOVO NOVO

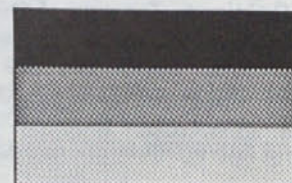
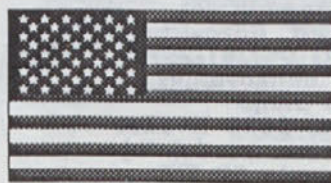
**ZASEBNA MENJALNICA
ILIRIKA**

CANKARJEVA ULICA 2 (POLEG BISTROA BALADUR)

**Odprli smo
zasebno menjalnico,
v kateri vam
odkupimo in prodamo
devize
po najugodnejših tečajih**

Odprto: VSAK DAN od 7³⁰ do 18³⁰
SOBOTA od 7³⁰ do 13

INFORMACIJE: 067/41-935, 42/180

80 let planinstva, posvečenega Snežniku

V tem letu slavijo bistrski planinci častljiv jubilej, 85 let prehojene društvene poti in trdoživega življenja organiziranega planinskega dela od prvih let tega stoletja do danes. Redka so planinska društva na Slovenskem s tolikšno tradicijo.

Ustanovitelji so v daljnem letu 1907 vodile predvsem narodne pobude, da tudi z organiziranim planinstvom in delovanjem v našem planinskem svetu in tudi Snežniku dokazujejo, da so ti kraji vendarle naši - slovenski in ne tuji. Bil je to čas avstro-ogrske monarhije z njeno močno željo, da se omeji, če že ne kar zatre, vse, kar je slovensko. Nemec je bil lastnik tudi snežniških gozdov, na Snežnik so vodile nemške planinske markacije, nemško tržaško društvo je na Gašperjevem hribu za Snežnikom že imelo svojo nemško planinsko kočjo...

Ustanovitev ilirskobistrske podružnice Slovenskega planinskega društva (v Ljubljani) je bila dejansko smela in odločna odločitev narodno zavednih Bistričanov, ki so ji sledila tudi pomembna dejanja.

Z nemalo truda so tedanji planinski odborniki odkupili parcelo v Crnem dolu in pod vodstvom prvega predsednika MIROSLAVA MARTINCICA in zaslužnega dr. FRANA KOVČE že v letu 1914 postavili prvo slovensko planinsko postojanko pod Snežnikom VILHARJEVO KOČO v Crnem dolu. Žal so sledila leta prve vojne, italijanske okupacije, z nastopom fašizma pa celo prepoved vsake društvene dejavnosti in zaplenba društvenega premoženja. Zaslužni društveni odborniki so bili celo pregnani iz Bistrice v tedanjo Jugoslavijo: predsedniki Miroslav Martinčič, dr. Fran Kovčič, Lojze Zajc, tajnik Anton Kraigher idr. Italijanski okupator je naše ljudi silil v svojo italijansko planinsko organizacijo, ki jo je vključil v svojo vojno mašinerijo. Področje Snežnika je postalo

"vroče obmejno področje". Na Snežniku so postavili protiletalsko opazovalnico, na Sviščakih zavetišče - mogočno trinadstropno stavbo in jo poimenovali po fašističnem pesniku Gabrielu D'Annunziu, na Klanski polici podobno stavbo Rifugio Guido Rei, črnodolsko kočjo so preimenovali z imeni treh italijanskih alpinistov, omejili so gibanje na področju Snežnika... Slovenska planinska dejavnost je bila prepovedana za dolgi 19 let. Čas po drugi vojni je prinesel bistrskim planincem nove vzpodbude. Društvo je bilo obnovljeno že v avgustu leta 1945. Zbralo je stare člane in pridobilo nove ter pohitelo znova obnavljati planinsko dejavnost. Iz starega opuščene hleva ob pogorelem rifugiu na Sviščakih je s trudom nastala "ČANKARJEVA KOČA"

Ob skrbi za planinske postojanke pod Snežnikom je pomembna značilnost dejavnosti domačega planinskega društva delo z mladino. Živahno je na vseh njihovih poteh v gore.

KSP
ILIRSKA BISTRICA

Albina Madotto je rejnica že sedemnajst let. Najprej je seveda čuvala svoje otroke, nato je sprejemala v varstvo še druge otroke, kamalu pa je sprejela v rejo prvega otroka. Od takrat se jih je zvrstilo najmanj enajst, saj se, tako na hitro, ne spomne točnega števila.

Na dan, ko sem jo obiskala, je pripravljala prtjago svojih dveh varovank, ki sta se vračali k svoji materi. Denis bo letos stara pet let, Sibal pa dve; pri teti Albini sta preživeli dva meseca. Ta čas se je njuna mama zdravila v bolnišnici.

Gospa Albina pravi, da ji je bilo delo z otroki vedno v veselje in nikdar v breme. Zdaj pa, ko so se leta že začela nabirati, ji bo po odhodu deklic počitek kar prav prišel! Najlepše je bilo delati z dojenčki: toliko ljubezni, kot jim je daš, toliko je brezpogojno tudi dobiš. Albinini rejenčki so bili doma praviloma iz drugih krajev in so pri njej ostajali le po kaki dve leti in pol. "Na otroka se hitro in močno navežeš in kolikor dlje je pri tebi, toliko bolj je boleča ločitev," pravi. Prihajali so iz nepopolnih, neurejenih družin alkoholikov ali staršev na prestajanju kazni. Nekateri od rejencev so odšli v rejo drugam, enega so poslali v vzgojni dom... Stiki kasneje? So bolj redki, v začetku jih je več, sčasoma pa usihajo.

Rejnice so se srečevale na predavanjih, ki so jim jih pripravile delavke s Centra za socialno delo. Zbirale so se in kakšno rekle tudi na dan žena, ko je ta še bil, zato bi bilo morda prav, da bi v bodoče za "izgovor" našle kak nov praznik.

Dragica Prosen

(1951) in spominska piramida padlim v NOB na področju Snežnika. S prihodom prof. DRAGA KAROLINA je planinstvo dobilo nov polet. Zgrajen je bil 1800 metrov dolg odsek SNEŽNIŠKE CESTE (1959), z ogromnim trdom ZAVETIŠČE NA SNEŽNIKU (1961) z nadzidavo in razširitvijo koč na Sviščakih pa lep PLANINSKI DOM (1965). Marljivi domači taborniki so v tem času prevzeli in obnovili - ter tako ohranili - črnodolsko kočjo in ji dali nove vsebine. Napori bistrskih planincev v teh desetletjih so bogato obrodili. Ob zgrajenih planinskih postojankah se je društvo lahko poglabilo v delo s planinskim podmladkom od vrtcev do osnovnih šol, obogatilo dejavnost s članstvom, razširilo krog planinskih prijateljev daleč izven domovine ter z izdajanjem društvenih edicij in organiziranjem odmevnih pohodov na Snežnik prevzelo pomemben delež tudi turistične propagande lepote Snežnika in njegove izjemne okolice. Lepote naše planinske okolice bodo s kočjo na Kozleku, ki jo ta čas uspešno gradi planinska skupina podgorskih planincev, še bolj dostopne. Društveni planinski kolektiv šteje do poldrugi tisoč članov in sodi po številčnosti in delavnosti med ugledna planinska društva na Slovenskem. Da bi tako tudi ostalo! Svoj visoki jubilej bodo bistrski planinci s svojimi prijatelji in prijatelji Snežnika proslavili kar na vrhu Snežnika v nedeljo, 16. avgusta letos, ko naj bi odkrili tudi kovinsko razgledno ploščo z vrisanimi smermi številnih gora, ki jih je moč videti s Snežnika - vrha slovenskega Krasa.

V Trnovem, 7. julija 1992
Vojko Celigoj

Begunski center napolnjen

V begunskem centru je nameščenih 433 beguncev iz Bosne in Hercegovine, novih ne sprejemajo več. Med 12. in 22. julijem bo v centru potekal tabor Rdečega križa kot oblika dela starih (brigadnih) časov. V centru si bo pridobivalo nove izkušnje osem vzgojiteljic ter socialnih in zdravstvenih delavk.

Center je do danes prejel pomoč RK Slovenije, RK Postojne, RK Pirana ter Karitas iz Ilirske Bistrice.

V CENTRU POTREBUJEJO: poletna oblačila, poletno obutev z nizkimi petami, žoge, pralni prašek, toaletno milo, milo za pranje, otroške stekleničke in dude, banjice, vozičke, šampone ter drugo otroško opremo. Občanom se zahvaljujejo za pomoč.

Dve Nadi iz centra, Nada, ki je v centru kot doma in Nada učiteljica (desno)

ROJSTVA - POROKE - SMRTI

Junija letos se je rodilo 10 otrok, poročilo se je 5 parov, preminulo pa je 18 Bistričanov.

PRODAJA ČISTIL
Center Soncc
KOSIČE 32 C TEL: 067/82-042
Sija za vse,
tudi za tiste, ki niso v centru

VPISOVANJE ZA
energijske terapije
radiestetijske preglede prostorov
tečaj tuji jezikov
po metodi OPEN MIND
akupunktura in kiropraktika
razne sprostitvene tehnike
razne masaze in preročevanje

OBČINA DOBILA SVOJ MLIN

Vsem, ki so vozili svoje žito mlet v Pristavo, Dragonjo ali Buzet, bo odslej pot do moke veliko krajša.

Pred letom in pol, ko je Transportov strugar BOGDAN NEMEC ostal brez službe, se je rodila ideja o lastnem mlinu. Šestindvajsetletni Bogdan IZ PODSTENJ št. 3 je poslopje, v katerem so prej redili piščance, preuredil v mlin. Električne mline za mletje pšenice (300 do 500 kilogramov na uro) je uvozil iz Italije, kjer so že mleli. Novi in edini mlinar v občini je naprave kupil večinoma z lastnimi sredstvi, nekaj pa tudi z republiškimi krediti (iz sklada za demografsko ogrožena območja). Mlel bo za potrebe kmetov iz naše in sosednjih občin.

Po stoletjih, ko so ob kraškem izviru Podstenjšek mleli številni mlini (Baštonov, Šajnov, Brožičev, Bibčev, Hlepov, Kovačev in Velavčev - po knjigi Reka-Timav), ter po obdobju njihovega propada je ta del občine spet dobil svojega mlinarja, pa čeprav "električnega". Upamo, da mu dela še dolgo ne bo zmanjkalo.

D.P.

Mlinar Bogdan Nemec pri svojih strojih

tel: 41-504
fax: 81-042

SUMA INŽENIRING d.o.o.
Ilirska Bistrica, Prešernova 14

CENJENIM STRANKAM NUDIMO:

- pisarniško opremo in inventar
- talne obloge in lamelne zaves
- atestirane brezžične alarmne naprave
- finančni konzalting, knjigovodske storitve
- telefonske centrale, telefone in telefakse Panasonic
- poslovno svetovanje za ustanavljanje podjetij
- storitve izvoza in uvoza blaga

PRILOŽNOSTNO DELO
ZA DIJAKE IN ŠTUDENTE
poraduje
MLADINSKI SERVIS
Tel: 81 - 576

Planinci vabijo v gore

PO KARAVANKAH: Dobrča, Begunjsčica, Stol:

od 24. do 26. julija, izlet vodi Marjan Kotnik;

NA TRIGLAV od 3. do 5. avgusta, izlet vodi Hinko Poročnik;

NA 24. POLETNI POHOD NA SNEŽNIK s proslavo 85-letnice domačega planinskega društva v nedeljo 16. avgusta, vodja pohoda: Vladimir Dekleva;

NA STORŽIČ 29. in 30. avgusta, izlet vodi Marjan Kotnik

Informacije in prijave v prostorih PD Snežnik Ilirska Bistrica, Bazoviška 8, vsak torek in četrtek med 17. in 19. uro (tel. 067/81-552). Vabljeni!

Rejnica Albina Madotto

Albina Madotto s svojima rejenkama

Gospa ALBINA MADOTTO je ena od sedmih rejnic, kolikor jih imamo v občini. Poleg teh je še nekaj bivših rejnic, katerih rejenci so postali njihovi sinovi ali hčere, se že poročili in ostali "doma".

NANIZANKA:

Pa začnimo tako, kot bi ta košček sveta, ki smo ga sedaj vzeli na piko, opisali v turističnem vodiču: "Nekaj kilometrov iz Ilirske Bistrice se v prelepi in neokrnjeni naravi bohoti Jezero Mola. Jezero je izredno čisto in v veliko veselje ribičem, saj je polno rib. Prelepo je tudi za različne sprehajalce in ljudi, ki imajo radi piknike v naravi. Narava je čista, neokrnjena in lepa..."

Vsi, ki poznajo jezero (ki je res lepo), pa bi znali ta opis še dopolniti. Ribiči res radi lovijo ribe in uživajo v naravi, vendar pa je priporočljivo, da s seboj, poleg ribiške palice in črvov, ponesejo še nekaj stvari. Najprej močne čevlje, s katerimi bodo lahko hodili po odpadli pločevini, palico za boj s kupi smeti (ki stražijo pristop k obali jezera) in seveda plinsko masko, da jih čudovite vonjave odpadkov ne bodo pokopale.

Zdaj pa o piknikarjih. Ljudje pridejo na piknik. S sabo prinesejo "gajbo" ali dve pijače in meso (ki je seveda zavito v polivinil), kozarce (plastične) in druge drobnarije, ki so zelo skrbno zavite v polivinil.

In sedaj se vprašamo, kam gre vse to. JEDI in pijača v želodec, ostalo pa: steklenice so plačane in v trgovini ti vrnejo denar zanje, zato se seveda vračajo domov s piknikarji; ostanejo še vrečke, plastični kozarci, konzerve, krožniki iz kartona, polivinilaste folije...

Ker je treba okolje obdržati čisto, odpadke pač pospravijo. Kam? Seveda v najbolj gosto zelenje. Če pa po naključju pogledaš v grmovje, vidiš prekrasno obalo, ki se razteza do vode in je čisto prekrita z ostanki tako imenovanih ljubiteljev narave, torej s smetmi. Verjemite mi, to je prekrasen pogled.

Ali se takšni ljudje vrnejo piknikovat na isto mesto? Seveda, zakaj pa ne? Saj so smeti na varnem v grmovju. Mislim pa, da jih ne bi motilo, tudi če bi segale tri metre visoko in jezera sploh videli ne bi. Saj ni važen razgled, ampak to, da je želodec poln.

ZELENA GROZLJIVKA

Ali se bodo ljudje začeli zavedati svojih dejanj šele tedaj, ko jim iz pipe ne bo več pritekla H_2O , ampak neka čisto druga tekočina, po možnosti zmešana s kakšnim SO_4 ?

Zaključimo torej s klicem na pomoč z obale jezera Mola. Ali mislite, da bo kdo kaj ukrenil? Dajte no, ne bodite naivni, saj poznamo peti Parkinsonov zakon, ki se glasi:

ČE OBSTAJA KAKŠNA MOŽNOST ZA ZAVLAČEVANJE S POMEMBNO ODLOČITVIJO, JO BODO LJUDJE VEDNO NAŠLI!

A. Z.

transport
ilirska bistrica

OPRAVIČILO IN POJASNILO

Pod naslovom: Nanizanka... smo v drugi številki Snežnika objavili fotografijo smetišča pri Veliki Bukovici ter čestitali Bukovčanom in Komunalni. Cestitko pa bi morali nameniti le vaščanom Velike Bukovice, saj KSP z divjimi odlagališči nima nobene zveze. Ker je (neobjektivna) obtožba dvignila veliko prahu med delavci KSP, smo pojasnilo poiskali pri predsednici Sekretariata za gospodarstvo, gospe VOJKI LENARČIČ, delavcem KSP pa se za napako opravičujemo.

Odvoz odpadkov v občini ureja občinski Odlok o odstranjevanju in odlaganju odpadkov na območju Ilirske Bistrice, ki ga je sprejela skupščina 31. marca letos. Na podlagi tega odloka mora biti sprejet poslovnik, ki bo opredelil kriterije za razvrstitev naselij v posamezna območja, kjer bo moral pooblaščenec izvajalec voditi evidenco o količini in strukturi odpadkov. Dogovorjeno je, naj bi naselja postopno nabavila zabojnike, pooblaščenec za odstranjevanje odpadkov pa jih je dolžan odvažati v določenih rokih. Doslej je KSP odvažala odpadke iz naselij, kjer zabojniki so.

Plačnik odvoza odpadkov skupne rabe za mesto (npr. pokopališče ali tržnica) je občinski proračun, za odvoz odpadkov individualne rabe pa je plačnik posameznik (občan ali firma). Vasi si morajo same kupiti zabojnike, plačilo smeti pa je enako kot za mesto. Problematika odvažanja odpadkov se veže na ureditev odlagališča. Obstoječa, edina uradna lokacija je pri Jelšanah, iščejo pa se nove potencialne lokacije za občinsko in regionalno smetišče. Smeti lahko odvažajo le oseba, ki jo pooblasti izvršni svet.

Vprašanje, kdo bo potemtakem poskrbel za divja odlagališča, po izkušnjah sodeč, ni pravo. Vojka Lenarčič namreč pravi, da so vsa leta organizirali akcije za ureditev nekaterih odlagališč; na istem kraju so se drugo jutro spet pojavile nove smeti. Če vprašanje ni pravo, kakšen je šele odgovor? Mi vam ga ne bomo "servirali", na divja odlagališča pa tudi ne bomo nehali opozarjati.

Uredništvo

AGRINA
Žalec, Ilirska Bistrica

**BREZOBRESTNI KREDIT
NA 4 OBROKE ALI
BREZOBRESTNA PROPAJA
NA ČEKE:**

**v vrednosti nad 6.000 SIT-3 obroki
v vrednosti nad 12.000 SIT-4 obroki
se preporečamo!**

Čiščenje struge Sušca

V prvi številki Snežnika smo pisali o podjetju Breza, ki je prek javnih del za čiščenje bistrskih parkovnih površin zaposlilo nekaj nezaposlenih delavcev. Tokrat smo posneli delavce Komunalno stanovanjskega podjetja (zaposlene tudi prek javnih del) sredi čiščenja struge Sušca. Od vabljenih sedemdesetih nezaposlenih se je za delo prijavilo le devet delavcev, kasneje so uspeli "prepričati" še dva...

ANARHIJA NA OGLASNIH DESKAH

Krajevna skupnost je pred nekaj leti postavila oglasne table, ki naj prispevale k odpravi nereda pri plakatiranju. Plakati, ki so dotlej viseli po kostanjih in drugem drevu, zidovju izlozilih in podobnem so se naselili na oglasne deske, ne da bi zapustili svojih lepih starih lokacij. In anarhija plakatiranja se tako nadaljuje na oglasnih deskah in kjerkoli. Obeša, lep in zabija kdor hoče in kamor se mu zljubi. Pri tem eden drugemu prekriva že razobešeno ali prej postavljeno odstrani, da nalepi svoje oznanilo. Plakati, ki so že izgubili svojo aktualnost, visijo še naprej ali so raztrgani, odlepljeni, napol razpadli, spotikajo naokrog.

Ves ta nered pa je bil v časih, ko strga Bistrica in Trnovo še mesto, zelje uspešno rešen. Seveda, to je bilo prejšnje, kakšnimi šestdesetimi leti in kdo bi si danes zgledoval po tistih starinskih časih. Takratni red plakatiranja pa je bil po spominu, približno tak: takratna občina je postavila oglasne table vsak, ki je hotel, da bi tam visel njegov plakat, ga je odnesel na občino, plačal predpisano takso in odšel. Občinski uradnik je plakat žigosal, občinski sluga, se še spominjate..., ga je nalepil na tablo in ga odstranil, ko mu je potekel rok trajanja. Plakatiranje kjerkoli drugje ali na drugačen način je bilo prepovedano, plakat pa odstranjen. Niti pomisliti si ne upam, da bi kdaj podobnega ali opisano celo predlagal sedanji občinski upravi, saj tvegam, da bi bil ostro zavržen npr. z utemeljitvijo, da ga je že davno povozil čas. Zaradi bojazni le obotavljivo predlagam, da čas, da se "plakatna anarhija" odpravi.

I.S.

ProVITA®

Inženiring d.o.o.
66250 Ilirska Bistrica
Adamičeva 4
tel. 067/41-820

PISMO

Ustavite predsednika Zelenih Ilirske Bistrice!

Nekako dva ali tri mesece je že, odkar sem se distanciral od najnovejših politike vodstva Zelenih Ilirske Bistrice. V to so me prisilile zle slutnje, povezane predvsem z delovanjem kluba Galerij Hodnikov ml., katerega ustanovitelj naj bi bili Zeleni. K temu pismu so me spodbudila predvsem naslednja dejstva: Anonimni članek, ki ga je prejelo uredništvo Snežnika, so v "klubu" prisodili kar meni. Čeprav je klub KHM v začetku zamišljen zbirališče resnično samo klubovcev, ta očitno v svojem delovanju prerasel v brezno, kjer se dogajajo raznorazne stvari vse tja do belega dne. Klub KHM naj bi bil samostojna pravna oseba s svojim žiro računom, predsednik Zelenih pa si je povrh tega prisvojil denar z žiro računa Zelenih in očitno misli v tem slogu tudi nadaljevati. Mimogrede, blagajnik naj bi bil le osebno. Ugovor proti temu očitku mi že vnaprej znan, saj se gospodje kluba nikakor ne morejo sprijazniti s dejstvom, da je denar, ki je naložen obveznice, dejansko denar Zelenih ne kluba (te so za enkrat še vedno nedostopne našemu vrletnemu predsedniku). Kljub zbranim podpisom članov izvršnega odbora (ti po mojem veliki večini niti niso vedeli, kaj dejansko podpisujejo, saj so se že zdavnaj odstranili od dogajanja v Zelenih) so vendarle omogočili ustanovitev kluba. Končni razlog, ki me je prisilil k temu zapisu, pa je način, kako naj bi klubovi prišli do denarja. Lastnika trgovine Po vrbi so prepričali, da sem jaz tisti, ki bi poravnal njihov dolg v vrednosti 140.000 SIT.

Pričakujem burni odgovor na obtožbe, opozarjam pa vse prizadete, da imam še veliko povedati in še veliko neizstreljene "municije" na razpolago.

Vojko Rožanc

"NAŠA" DROBNA EKOLOŠKA DEJANJA?

Bistriški IS se je na seji 18. junija dotaknil tudi problematike regijskega odlagališča smeti, ki bo zares aktualna čez nekaj mesecev, kar je bila tudi spodbuda za pričujoči članek. Vzemite ga le kot opis doživetij iz nekega okolja, ki pa bi mu bili radi v marsičem podobni.

Švicarska gostiteljica, sicer doma iz Pivke, me je takoj po izhodu z letališča opozorila na visoko travo, ki je obraščala avtocesto. Takšne "travine" potem res nisem več videla nikjer v nemško govorečem delu države. Povsod so nas spremljala obdelana polja, z ostrimi prehodi presekanja v travnike in njive. Videti na "pobritih" travnikih marjetico junija meseca je bila prava redkost.

Kasneje mi je Ksenija razložila, da v Švici živita dve sorti zelenih (ljudi): kumare, zelene znotraj in zunaj, ter lubenice, ki so na zunan zeleno, znotraj pa še vedno rdeče. S plakata je v nas zrl velik debel pujs in apiriral na človekov odnos do puijsov, gosto naseljenih v farmah in zahteval sprejem zakona o humanem življenju puijsov na svežem zraku. Nikjer nisem videla nobenega plakata z obličjem pijanega ali zadrogiranega klošarja iz gosto naseljenega Züricha.

V bifeju blagovnice sva naročili tri kokakole v petih kozarcih s petimi slamicami (otročil), dobili pa smo tri kozarce s tremi slamicami. Natakareva obrazložitev: "Zaradi zaščite okolja!"

Vsekakor sem že prvi dan obiska spoznala, da je ekologija zelo pomemben del švicarskega vsakdana. To je bilo očitno tudi potem, ko sem prestopila prag gostiteljčinega doma. V kuhinji, ki seveda premore vse možne pripomočke, sta bila nameščena dva smetnjaka, ki sta se barvno ujemala z opremo. (Tu naj omenim, da lahko Švicarji kupijo lepo oblikovano posodo ali vrečko za smeti v katerikoli barvi.) V eno posodo romajo organski odpadki, ki jih odnašajo v poseben kontejner ali pa

na kompostni kup, ki ga na svojem vrtu premore malodane vsako gospodinjstvo. V drugi kanti zbirajo odpadke za sežig: jogurtove lončke, tetrapake, plenice ipd. V podzemnih prostorih (s protiatomskim zakloniščem!) je vreča za pločevinke, zamaške in podobno, v drugih posodah zbirajo steklo, ločeno belo in barvano. Pločevino in steklo nato samj odpeljejo v kontejnerje za te namene. Stirikrat letno jim pismo noša dostavi vrečo za odpadni tekstil, na kateri je prilepljeno obvestilo o datumu odvoza; posebej zbirajo in sami odvažajo tudi reciklažni papir. Stara zdravila odnesejo nazaj v lekarno, izrabljene baterije nazaj v trgovine, posebej pa zbirajo še embalažo barv, lakov in razpršil.

Po enem tednu pridobivanja švicarskih izkušenj si je moj pogled kar odpočil na valovih nepokošene "travine" in belih marjetic, vendar pa mi doma ni bilo več vseeno, če so se v smetnjaku hkrati znašli olupki, tetrapak in odvržena steklenica ali pločevinka.

Samo na prvi pogled izgleda opisano ločevanje odpadkov kot zapletena hišna industrija. Švicarji vse to počnejo po lastni volji, nihče jih v to ne sili, ne preganja in ne plača... zaradi zavesti o rastočem kupu smeti, na katerega vsak povprečen Švicar odvrže dnevno pet kilogramov gospodinjski odpadkov ter letno kilogram nevarnih odpadkov.

Kak teden smo doma vztrajali v novem smetarskem režimu, po enem tednu pa je postalo jasno, da mora zadnje dejanje propasti: vse smeti smo morali odpeljati v en, najbližji (tristo metrov oddaljeni kontejner). Kmalu potem je postalo drugače: tristo metrov v drugi smeri smo dobili zbiralnika za steklo in papir (nereciklažni?)

Dragica Prosen

Šesti književni Prem Bronx, romantika, itd.

II. DEL

Pravijo, da mora vsak članek imeti rep in glavo. Ker so mi zadnjič v uredništvu "demokratsko" odrezali polovico tistega čečkanja (dobil sem nekaj tovrstnih komplimentov), bom pač danes poskusil dodati še "rep" in zadevo zaključiti, saj Snežniku preti konec (ne kot nekdanjemu ubogemu Krajanu, ki ga je zmanjkalo po uradnem dekretu, izdanem od oblastnih struktur v znanem slogu "Tu nej potrebnu", temveč zaradi pomanjkanja denarja).

Našo vodo so spet očedili - mislim, da ni potrebno pojasnjevati, da za svinjarijo, ki se je nabrala v koritu slavne "Tječe, tječe...", od zadnjega čiščenja naprej nismo krivi Bistričani, temveč bivša oblast, t. zv. JNA, Komunala in seveda Postojncani. In ker "nič nič več tako, kot je bilo", ker ni tujcev, Komunala se je občutno poboljšala... bomo zares čudovito idilo ob prijetnem hladu uživali še dolgo. Osebo pričakujem v vodi prve plastične vrečke, avtomobilske odbijače, stare skledice... šele čez dolga dva meseca, kar bi bil svojevrsten časovni rekord čistega obdobja. Uganka, ki me muči: Bistričani vode ne onesnažujemo, tujcev ni - kdo bo torej krivec?

In še nekaj besed o odnosih Ljubljana - Bistrice: poenostavljeno rečeno, smo Cankarjev dom v Ljubljani gradili tudi mi, palačo Slovenijales prav tako, stavbo Pošte tudi, pomagamo vzdrževati vse njihove kulturne, kičaste in druge prireditve in ustanove...

Ko gremo tja v gledališče, plačamo razen avtobusa še vstopnico po 800 tolarjev (cena je prilagojena evropskim standardom, saj je Ljubljana vendarle v Evropi, ali ne?). Cankarjev dom tudi

pustimo lepo pri miru. Zato pa so cene vsakdanjih potrebščin pri njih nižje kot pri nas, posebno hrana - prebavila imajo izgleda balkanska. Če človeka že ti podatki ne vzradostijo, pa mu srce kar zaigra ob podatku, da marajo mesta, kjer se domovi JNA nahajajo, najemnino za njihovo uporabo plačevati Ministrstvu, ki je tudi v Ljubljani. Tako smo lahko srečni, saj smo na ta način našemu Ministrstvu za obrambo dali možnost sodelovanja v življenju bele Ljubljane, ponosu naše države.

In vendar vsa ta pozitivna dejstva ne zadostujejo: ob podatkih, da se vozimo kakih 80 kilometrov na pregled v Izolo, da otroci hodijo v šolo v Postojno, Sežano, Trst in Ljubljano (njihove štipendije, če jih sploh dobijo, so seveda enake ljubljanskim, kar pomeni, da bi bilo najbolj zdravo hoditi v šolo peš - in nova odlična generacija maratoncev je že tu), plače, kdor jih pri nas še ima, so seveda bistriške... Skratka, menim, da nekako ne spadamo na Zahod, sploh pa nas nihče ne "šmirgla". Mi lahko vrnemo le na en način: predlagam ustanovitev svobodne, demokratične, avtonomne itd., itd. republike Ilirska Bistrica, seveda ne v stilu kakšne SAO Krajine, temveč po vzoru na Vatikan. Policija bo slovenska, mi pa bi vsekakor morali ustanoviti ministrstvo za razseljene Bistričane, kot so Dodo Lujkotov, Vojo Bobkov, Katja Kregarjeva, Jože Kopriva, Ivo Širca, Džovi Jenkotov... (imen je ogromno, zato bo treba narediti vsaj dva oddelka: prvi bo veljal za Slovenijo, drugi za ostali svet).

Konec?
Dimitrij Bonano

Cergol-Bavčar. Na literarnem večeru so se zvrstili ZLATKA OBID-LOKATOS, IDA RENAR, DEJAN RAJČIČ, MAJA TOMŠIČ, MILOJKA ŽIZMOND-KOFOL, VLADIMIR KOVAČIČ... Glasbeniki, VLADIMIR KOVAČIČ - čelo, ADNAN ZUBČEVIČ - flavta in BOJAN GLAVINA - čembalo, so literate s svojo glasbo pospremili v zaslužene višine. Šesti Prem se je zaključil s karjolo ANDREJA JELACINA in glasbo skupine "Bistr" ter s shodom v Smrjah in Živ žavom v parku Nade Žagar, kar je srečanju dalo pečat množičnosti. Tako je letošnji Prem izpolnil vsa načrtovana pričakovanja. Njegov pomen pa je tudi v dejstvu, da mu bo v prihodnjem letu sledil sedmi - kljub črnim prerokbam, ki pa niso iz črnih stoletnih bukev, temveč iz enodnevnih celuloze, podobne znanemu papirju nekoliko eksotičnega imena.

Ivko Spetič

ŽIV ŽAV

V program dela Društva prijateljev mladine za letošnje leto smo si za eno izmed nalog zastavili izvedbo otroškega Živ žava. Izdelal sem predlog - tako vsebinski kot tudi organizacijski. V pripravljalnem odboru smo ga dopolnili in se dela lotili že sredi maja.

Ce podrobneje pogledam, lahko ugotovim, da ne gre le za Živ žav v ožjem pomenu besede. Mislim, da je letošnja prireditev ponudila otrokom vsebinsko zelo kreativno zabavo (ples, risanje s kredo, aktivno sodelovanje z izvajalci programa, lutkovna predstava, oblikovanje z glino in testom, igra z vodo in peskom, stik z živalmi... Vse to se je odvijalo na prireditvenem prostoru, ki je bil posebej očiščen, urejen in okrašen za budne in pričakovanja polne otroške oči.

Izvedba takšne prireditve je povezana s finančnimi in drugačnimi sredstvi. DPM nima trajnega in sistemsko rešenega vira financiranja svojih dejavnosti in tako niti talarja za takšno prireditev. Dela smo se lotili prepričani, da bomo v občini s svojo aktivnostjo in vztrajnostjo zbrali 250 000 SIT, kar bi zadostovalo za izpeljavo zastavljenega programa. Za finančno in drugo pomoč smo zaprosili podjetja od Postojne, Sežane, Ajdovščine, Nove Gorice do Ljubljane z okolico. Gledano v celoti je bila pripravljenost za sodelovanje, žal, večja drugod kot pa doma.

Dogovori z večino izvajalci so bili sklenjeni tri tedne pred predstavo, vendar smo osem dni pred "dogodkom" imeli le 41 000 SIT. Kljub temu smo se odločili, da bomo prireditev izpeljali, in da bomo morebitne finančne težave reševali kasneje. Zato smo bili toliko bolj veseli vsakršne pomoči.

Skoraj 80 odstotkov vseh stroškov predstavljajo honorarji izvajalcev. Sredi maja, ko se je izoblikoval prireditveni odbor, sem vsem, ki so bili pripravljeni sodelovati v njem, obljubil le kritje materialnih stroškov za njihovo delo. Vsak pa je prispeval še svoj prosti čas, za kar pa ni prejel nikakršnega honorarja. Ocenjujem, da je bilo v prireditvi vloženih prek 1500 ur prostovoljnega dela - od zabijanja žebeljev do poslovnih stikov z direktorji podjetij.

nekoliko drugače

Mnogi otroci in njihovi starši so izrazili željo, naj ne bi takšne prireditve imeli le enkrat v letu. Za nas organizatorje je že to dokaz o uspeli prireditvi.

Živ žav se bo gotovo "zgodil" prihodnje leto, seveda če bo delež zbranih sredstev zagotovljen tudi za skromen honorar tistim, ki bodo pripravljeni spoprijeti se z organizacijo, sicer bo prepuščen novim zanesenjakom.

Na koncu naj še enkrat poudarimo, da je prireditev namenjena NAŠIM otrokom, na kar želimo opozoriti tudi tiste, ki letos niso pokazali pripravljenosti za sodelovanje. V imenu otrok in staršev se zahvaljujem vsem sponzorjem in svojim sodelavcem iz pripravljalnega odbora.

Predsednik pripravljalnega odbora
Milan Vilotič

Metkina lončarska delavnica je bila ves čas dobro obiskana. Tega dne se nihče od staršev ni zmrdoval nad popackanimi majčkami in rokami. Glina, testo, pesek in voda so tako prijetni...da ne omenjamo čokoladic, piškotov in tort.

Predstava se je začela z nastopom Andreja Šiferja, ki na svoje vprašanje: "Pa v koga si zaljubljen?", ni in ni dobil željenega odgovora. Kar po vrsti so bili vsi zaljubljeni v svoje mamice in očke. Proti kocu Živ žav je nastopila še Romana s svojim živahnimi skladbicami.

Otroci so občudovali kozo, hrčka in neutrudnega konjička poni. Čisto na koncu pa so balonarji poskušali dvigniti v zrak čisto pravi balon, kar pa jim ni uspelo.

NOVA Tel. št. 067/81-285 Podbeže 39,
STARA TEL. št. 067/82-402 Ilirska Bistrica

UGODEN NAKUP:

- GRADBEŽNEGA MATERIALA
- VODOINSTALACIJSKEGA MATERIALA
- MATERIAL ZA CENTRALNO OGREVANJE
- KOMBINIRANE PEČI ZA ETAŽNO OGREVANJE
- KERAMIKA IN SANITARNA KERAMIKA

PONUDBA MESECA:

- STROPNI NOSILCI SVIH DIMENZIJ
- OKENSKE IN VRATNE PREKLADE

IZDELUJEMO:

- GARAŽNA VRATA, PROTIPOŽARNA VRATA, OGRAJE, VOZIČKI
- KLJUČAVNIČARSKÉ STORITVE PO NAROČILU KUPCA

KUPCEM NUDIMO MOŽNOST
PLAČILA NA OBROKE
IN S KARTICO ACTIVA

NOVOSTI V KNJIŽNICI

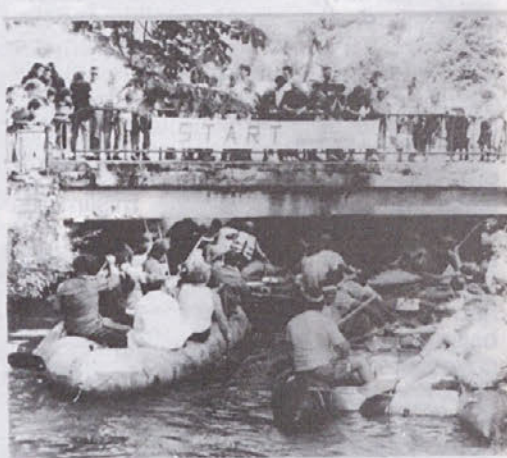
Strokovna literatura: Temeljni podjetništva (Sinkovec), Slikovni rastlinski ključ, Metulji v Sloveniji, Fosili v Sloveniji, Vojna in vojaška zgodovina Slovencev (Švajncer), Kako uspeti v zunanji trgovini (Gospodarski vestnik): Ostalo: V katerem grmu tiči zajec - kvizi in uganke za mlade, Leteči medvedki, Premiki (Janša), Skrivnost hiše Ratatata; romani: Bistvo stvari (Greene), Igle (Deverell), Pobratimi (Vošnjak), Zapiski Tine Gramontove (Levstik), Kako je ded prismočal na Finsko (Katz), Trnovka (Stewart), Ujetnica (Holt).

GRAFIKA
GRAFIKA
ILIRSKA BISTRICA

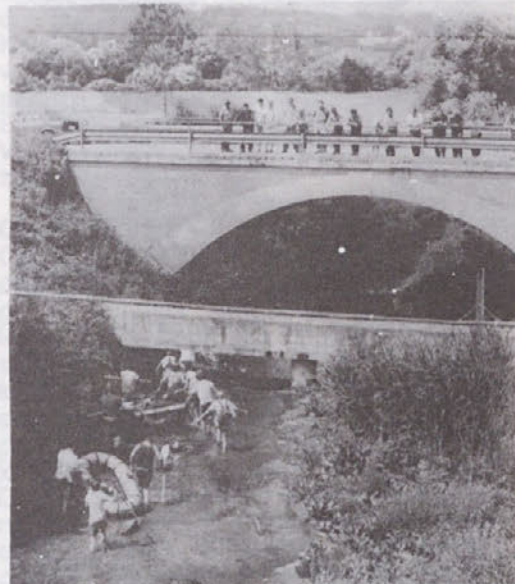
SPUST PO REKI

Pred samim startom krst novega čolna (Zajc: "Pridite bližje, sej tu je čoln, nej žabal" Botra Vojka Lenarčič).

Gneča na startu

Malo na čolnu, malo peš, malo kot žabe in malo kot ribe...

Državno prvenstvo invalidov v ribolovu

Državno prvenstvo invalidov v ribolovu. V soboto, 4. julija, se je na obali jezera Mola razporedilo 64 tekmovalcev (ekip) in ujelo skupno 39 rib ali 1198 gramov rib. Ekipno so se razvrstili takole:

1. mesto Slovenj Gradec (590 gramov), 2. mesto Ptuj (2000), 3. mesto Ilirska Bistrica (1400), sledita še ekipi Ljubljana-Moste in Zagorje s po 500 gramov.

Organizator - Ribiška družina Ilirska Bistrica - je posebno nagrado dodal Rudiju Štrucu iz Ribiške družine Slovenj Gradec, ki je ulovil največjo ribo: krap težkega 1900 gramov.

Še obvestilo: enodnevna karta ribolov na Moli stane 350 SIT, za jezero Klivnik pa 500 SIT. Karte lahko kupite v gostilnah pri Grščetu v Kosezah, Štefanu v Harijah in Domu upokojenikov v Ilirski Bistrici.

USPEŠEN STRELEC V TRAPU

ANDRAŽ LIPOLT je član mlajše generacije strelcev na glinaste golobe v disciplini trap (druga disciplina se imenuje skeet). V to skupino sodijo še Bistričani Igor Dekleva, Uroš Štemberger, Sandi Rolih, Danijel Petričič in še kdo. Andraž je na sobotnem finalu slovenske lige v trapu v mladinski konkurenci med posamezniki zasedel prvo, v članski pa drugo mesto. Ti in drugi njegovi uspehi so bili razlog za pogovor, v katerem sem mu zastavila nekaj "klasičnih" vprašanj, povezanih s športom, ki ga goji.

- Na kratko nam, prosim, predstavi svojo strelsko "zgodovino".
V trapu treniram in tekmujem pet let. Leta 1990 sem bil na tekmi v Ilirski Bistrici drugi v republiki med mladinci, na državnem prvenstvu v Zagrebu dosegel mladinski rekord (160 od 200 golobov).

Leta 1991 sem bil na balkanskem prvenstvu v Istanbulu peti, zmagal sem v slovenski mladinski ligi ter se med člani uvrstil na tretje mesto. Istega leta sem bil tudi prvi v državi (Jugoslaviji) in dosegel nov mladinski rekord (177 od 200 golobov). Leta 1991 smo na balkanskem prvenstvu ekipno dosegli tretje mesto; slovenska ekipa je nato na Grand Prixu v Brnu dosegla drugo mesto (med posamezniki sem bil deveti). Na letošnjem evropskem prvenstvu v Istanbulu posamezno nisem dosegel vidnejših rezultatov. Na tekmi za svetovni pokal v nemškem Suhl sem dosegel dobro 54. mesto. Državnega prvenstva v soboto, 11. julija, pa se ne morem udeležiti, ker moram na sprejemne izpite za študij na fakulteti. Letos sem namreč končal srednjo strojno šolo v Postojni.

- Kako deluje bistriški strelski klub "4. junij"?

Klub je prej združeval starejše strelce, zadnja leta pa klub največ vlaga v mladince. Pomembno je, da imamo zelo dobro strelišče, ki je bilo eno boljših že v Jugoslaviji. Trenutno ga vodi Franc Lipolt, prej pa je bil predsednik Radoš Gregorčič. Treniral nas je Tone Štemberger, Vladimir Petričič pa je zdaj direktor slovenske reprezentance.

- Kdo so sicer še vaši trenerji in kako trenirate?

Treniramo tudi šestkrat tedensko, nekaj dni pred tekmovanjem pa "počivamo". Treniramo na več streliščih, da spreminjamo okolje. Slovensko reprezentanco zadnje leto vodi eden najboljših trenerjev trapa v svetu, Rus Vadim Hvilon. Z njim je podpisana pogodba za čas do naslednjih olimpijskih iger. Odkar nas je "v roke prijel" ruski trener, je zelo opazen naš napredek, v celoti smo na primer zamenjali stil.

-Od kod denar za opremo in tekmovalništvo?

Vsak strellec strelja s svojo puško, ki pa je draga zadeva. Pri puški je važno le to, da se ne kvari; najpomembnejši del puške je kopito. Strellec mora biti v čim bolj naravnem položju. Če je kopito prekratko, je sključen, če je predolgo, spet ni v redu; nobena mišica ne sme biti posebej napeta. Streljam s puško Perrazzi. V tej firmi so me "izmerili" in izdelali kopito, primerno za mojo konstrukcijo.

Dragi so tudi naboji, vsak stane 40 tolarjev. Na enem treningu postreljaš na primer 100 golobov s 140 naboji, kar znese skoraj 6000 tolarjev, in tako vsak dan, mesece... Nabojne smo prej

dobivali iz Trepče, zdaj pa jih reprezentanca uvaža iz Italije. Precejšnji so tudi stroški potovanja, sicer pa si slovenska reprezentanca prizadeva dobiti sponzorja med tovarnami orožja.

- Andraž Celigoj nam je v drugi številki Snežnika opisal osebnost lokostrelca, ti pa nam zdaj opiši osebnost strelca na glinaste golobe.

Naš trener pravi: ko obvladaš tehniko, ki je na primer 95 odstotkov uspeha, so pomembni le še živci in psihična stabilnost. Tekme trajajo tri dni, kar je zelo naporno, zato dosti časa posvečamo tudi fizičnim treningom (na bivšem vojaškem poligonu).

- Kako je razvito strelstvo v svetu?

Ta šport je najbolj razvit v Italiji, kjer je tudi največ manjših tekem. Na evropskem prvenstvu v Istanbulu so Italijani pobrali največ medalj. Zanimivo je tudi, da se dostikrat zgodi, da dosegajo mladinci boljše rezultate kot člani. Tako je bilo tudi v Istanbulu, kjer je mladinec zadel 196, član pa 194 golobov.

Dragica Prosen

Finale v streljanju na glinaste golobe

Finale v streljanju na glinaste golobe. V soboto, 4. julija, je na trap strelišču potekala finalna tekma slovenske lige v streljanju na glinaste golobe, disciplina trap. Udeležile so se je tri ekipe iz "Vzhoda" (Ormož, Ptuj, "Iverka" Slovenj Gradec) ter tri skupine Zahoda ("Svoboda" Senožeče, "Olimpija" Ljubljana, "4. junij" Ilirska Bistrica).

Po pričakovanju je zmagala ekipa iz Senožeč, domačini pa so bili presenetljivo drugi. V bistriški ekipi so tekmovali Andraž Lipolt, Uroš Štemberger in Igor Dekleva. Ekipni uspeh je dopolnil še Andraž Lipolt, ki je v finalni seriji med posamezniki zasedel drugo mesto v članski in prvo v mladinski konkurenci.

V nedeljo, 5. julija, pa sta se na TRADICIONALNEM DVOBOJU srečali ekipi SLOVENIJE IN HRVAŠKE. Kot že po tradiciji je zmagala hrvaška ekipa (266 golobov, slovenska 262). Presenetila pa je druga slovenska ekipa, ki je tekmovala izven konkurence in je sestrelila 269 golobov. V tej ekipi je streljal tudi Bistričan Igor Dekleva. Igor se je uvrstil tudi v finalno serijo med posamezniki in zmagal (25 golobov).

PROIZVODNJA - TRGOVINA - STORITVE

Rozmanova 19, II. Bistrica
TEL., FAX 067/41-630

PRODAJALNA:

VSE ZA KMETIJSTVO IN VRTNARSTVO
KRMILA, GNOJILA, SEMENA,
ZAŠČITNA SREDSTVA.....

NOVI STROJI IN KOMISIJSKA PRODAJA
KMETIJSKE MEHANIZACIJE

primorje
ajdovščina

ENOTA BISTRICA IL. BISTRICA
CENJENIM STRANKAM AVDIOM

Vse vrste gradbenih in mizarjskih storitev
asfaltiranje, montažne hale.

Prodajamo vse vrste betonov,
pesek, mivko in vse vrste
betonskih izdelkov.

Izposojamo gradbene odre
in opažni material.